

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΟΥΑ ΝΤΕ ΝΙΟΝ

ΜΙΑ ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ

Ἡ σκιές τῆς νύχτας αρχίζουν πειὰ ν' ἀπλώνονται παντοῦ. Ἡ θάλασσα εἶχε βαφῆ μώβ. ἰα σιγαλά τῆς κύματα μόλις ἀκουγόντουσαν, καθὼς φιλοῦσαν τρυφερά τὴν ἀκρογιαλιά κι' ὁ ἀέρας ἦταν γεμάτος ἀπὸ μυρωδιὰ ὑγρασίας καὶ ἀλμύρας.

Ἐκείνη τὴ στιγμή ὁ μαρκήσιος ντὲ Μπουαντραγκὸν μοῦπε, δείχνοντάς μου μὲ τὸ μάτι μιὰ ὠμορφὴ καὶ ψηλὴ δεσποινίδα, πὺ περνοῦσε κρατῶντας ἕνα τριαντάφυλλο στὸ χέρι:

— Εἶνε χαρὰ Θεοῦ νὰ τὴν κυττάζῃ κανένας αὐτὴ τὴν κοπέλλα!...

— Ναι, τοῦ ἀπάντησα, εἶνε ἡ δεσποινὶς Τζωρτζίνα Σμόλλετ, μιὰ Ἀμερικανίδα πολυεκατομμυριούχος...

— Τὸ ξέρω, μοῦπε ὁ μαρκήσιος. Μοῦ τὴν σύστησαν προχτὲς στὸ καζίνο καὶ χόρεψα μαζί τῆς ἀρκετοὺς χορούς... Καί... τί νὰ σοῦ πῶ, φίλε μου; Εἶνε χαριτωμένη, γοητευτικὴ, ἐλκυστικὴ καὶ μοῦ φαίνεται, μὰ τὴν ἀλήθεια, πὼς εἶμαι τρελλὰ ἐρωτευμένος μαζί τῆς...

Χτύπησα τὸ φίλο μου στὸν ὄμο του ἐνθαρρυντικὰ καὶ τοῦ ψιθύρισα ἐμπιστευτικὰ κλείνοντας τὸ μάτι μου μὲ σημασία:

— Τί περιμένεις, βρέ κουτέ, καὶ δὲν τῆς ρίχνεις στὰ γεμάτα;... Παράδες ἔχεις, ὄνομα παλὸ κι' ἀριστοκρατικὸ δὲν σοῦ λείπει... Ὡστε δὲν ἔχεις φόβο νὰ σὲ ποῦν προικωβήρα... Πέσε λοιπὸν ἀπὸ κοντὰ τῆς καὶ κάτι θὰ καταφέρῃς...

Ὁ φίλος μου μὲ κύτταξε γιὰ μιὰ στιγμή προσεκτικὰ, σὰν νὰ τοῦ ἄρεσαν τὰ ὅσα τοῦπα. Ἐπειτα ὁμως κούνησε τὸ κεφάλι του θλιβερὰ καὶ μουρμούρισε μὲ κάποια πίκρα:

— Τὸ ὄνομά μου εἶνε βέβαια ξακουστὸ καὶ λαμπρὸ, καὶ θὰ τῆς ταίριαζε θαυμάσια νᾶνε μιὰ μαρκησία ντὲ Μπουαντραγκὸν... Ἡ περιουσίες μας ὁμως εἶνε δυσανάλογες... Ἐχει πολλὰ, παραπολλὰ ἑκατομμύρια περισσότερα ἀπὸ τὰ δικά μου. Κι' ἐνῶ τὰ δικά τῆς εἶνε δολλάρια, τὰ δικά μου εἶνε φράγκα... Αὐτὸ ὁμως πὺ μὲ ἀνησυχεῖ περισσότερο εἶνε τὸ ἐξῆς ἀλλόκοτο: Κάπου τὴν ἔχω δὴ αὐτὴ τὴν κοπέλλα, μὰ δὲν θυμοῦμαι πὺ... Ὅσες φορές τὴ ρώτησα σχετικῶς, μοῦ ἀπάντησε ξερά-ξερά, ὅτι αὐτὴ μὲ βλέπει γιὰ πρώτη φορὰ κι' ὅτι πιθανὸν νὰ μοιάζῃ μὲ καμμιά παλιὰ μου γνωριμία...

— Μπορεῖ νᾶνε κι' ἔτσι, φίλε μου, τοῦ ἀπάντησα ἐγώ. Μήπως σὲ ὅλους μας δὲν συμβαίνει συχνὰ ἕνα τέτοιο πράγμα, νὰ συγχίζουμε τὰ πρόσωπα τῶν γνωριμιῶν μας ἀναμεταξύ τους;...

Ὁ μαρκήσιος ὁμως ἀνακάθησε τώρα στὴν καρέκλα του, γεμάτος ταραχὴ καὶ συγκίνησι. Ἐσφίξε τὸ κεφάλι του μὲ τὰ δύο του χέρια, σὰν νᾶθελε νὰ τὸ στίψῃ καὶ νὰ ἀναγκάσῃ τὴ μνήμη του νὰ ἐργαστῇ καλύτερα, κι' ἔπειτα μοῦ ξανάπε μὲ φωνὴ πὺ σιγότερε:

— Ὅχι, φίλε μου, λὲν γελιέμαι... Κάπου τὴν ἔχω δὴ, πρὸ πολλοῦ καιροῦ, αὐτὴ τὴν ἐκλεκτὴ κοπέλλα, μὰ εἶνε ἀδύνατο νὰ θυμηθῶ ἀκριβῶς... Τί θὰ σκεφθῆς δὲ, ἀν σοῦ πῶ καὶ τὸ ἐξῆς καταπληκτικὸ:... Ὅτι κάθε φορὰ πὺ τὴν ρωτῶ σχετικῶς κι' ἐκείνη μοῦ ἀπαντᾷ ξερά ὅτι γελιέμαι, τότε, τὴν ἴδια ἐκείνη στιγμή, τὰ μάτια τῆς βουρκώνουν παράξενα... Ναι, ἡ δεσποινὶς Τζωρτζίνα, αὐτὴ ἡ γλυκειὰ μου ἀγάπη, βάζει τίς στιγμὲς αὐτὲς τὰ δυνατὰ τῆς γιὰ νὰ συγκρατῆσῃ τὰ ἄθελα καὶ ξαφνικὰ δάκρυά τῆς. Πάω νὰ τρελλαθῶ, φίλε μου... Θὰ τρελλαθῶ ξεάπαντος!...

Τὸν παρηγόρησα ὅσο μποροῦσα, ἀνακατεύοντας στὴν κουβέντα μου κι' ὅσα ἤξερα ἀπὸ θεωρίες περὶ μετεμψυ-

χώσεων καὶ περὶ ἀγνώστων προηγουμένων σταδίων τῆς ἰωρινῆς ζωῆς μας, στὰ τελευταῖα δὲ ἐκλείσα τὴ συζήτησι μας, λέγοντάς του αὐτὰ τὰ λόγια:

— Ἄς πᾶμε τώρα νὰ ντυθοῦμε γιὰ τὸ βραδυνὸ φαγητὸ, καὶ μὴ σπάζεις τὸ κεφάλι σου μὲ τέτοια παράξενα αἰνίγματα... Σ' ἀρέσει;... Τὴν ἀγαπᾷς;... Φλερτάρησε τότε μαζί τῆς ἄγρια, φέρ' τὴν στὰ νερά σου καὶ ρώτησέ τὴν ἐπιτεὰ καθαρὰ καὶ ξάστερα, ἀν δέχεται νὰ γίνῃ γυναίκα σου. Ὅλα τὰ ἄλλα εἶνε κουροφέξαλα κι' ἀηδίες γιὰ τὰ μωρὰ παιδιὰ. Ἐμπρός... Κάμε γρήγορα, γιὰτὶ ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ πλησίασε κι' ἔχω μιὰ πείνα τρομερὴ...

Σηκωθήκαμε ἀμέσως ἀπὸ τὸ τραπεζάκι τῆς παραλίας πὺ καθόμαστε κι' ἀνεβήκαμε στὰ δωμάτια μας. Τὸ ξενοδοχεῖο «Γκράντ Ὀτέλ», στὸ ὁποῖο μέναμε, ἦταν τώρα καταφώτιστο, κ' ἡ ἀστραφτερὴ σάλες τοῦ φαγητοῦ καὶ τοῦ χοροῦ περιμέναν τοὺς διαλεχτοὺς πελάτες, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀργησάν νὰ φτάσουν παρέες-παρέες, εὐθυμες καὶ ξένοιαστες...

Στὸ ἀντικρινὸ μας τραπεζάκι κάθησε ἡ συντροφιά τῆς δεσποινίδος Σμόλλετ, ἡ ὁποία προκλητικὰ διόλεξε μιὰ θέσι ἀντικρινὴ στὸ μαρκήσιο Μπουαντραγκὸν, τὸν φίλο μου, κι' ὅσο τρώγαμε, ἀλλάζαν οἱ δύο τους ματιὲς φλογερὲς ἀγάπης καὶ συνεννοήσεως...

Ὁ φίλος μου δὲν ἔβλεπε τὴν ὥρα ν' ἀποφᾷ. Κι' ὅταν σκούνησε παράμερα τὸ τελευταῖο πιάτο του, σηκώθηκε βιαστικὸς, πλησίασε εὐγενικὰ τὸ τραπεζάκι τῆς δεσποινίδος Σμόλλετ, χαίρησε σὰν τζέντλεμαν καὶ τὴν προσκάλεσε νὰ χορέψουν. Ἐκείνη πάλι, δίχως πολλὰ παρακάλια δέχτηκε ἀμέσως, ἀκούμπησε στὸ μπράτσο του μὲ μυστικὴ λαχτᾶρα καὶ τοὺς ἔχασα κατόπιν ἀπὸ μπροστὰ μου, μὲσα στὴ δίνη τοῦ χοροῦ.

Χόρεψαν μαζί σὲ ὅλους τοὺς χορούς, ὡς τίς 4 ῥ' πρῶτ. Κι' ὅταν τὴν ἄλλη μέρα τὸ μεσημέρι ἔπαιρνα στὸ σταθμὸ τὸ τραῖνο γιὰ τὸ Παρίσι —κάποιο ἐπείγον τηλεγράφημα μὲ καλοῦσε ἐκεῖ γιὰ λίγες ἡμέρες— ἀποχαιρέτησα τὸν εὐτυχισμένο φίλο μου, λέγοντάς του μὲ πονηρὸ χαμόγελο:

— Βλέπω ὅτι ἔκανες, γιὰ μιὰ νύχτα, τόσες προόδους στὴν καρδιά τῆς Τζωρτζίνας, ὅσες δὲν ἔκανες μαζί τὸν προηγούμενο καιρὸ... Ἐλα, φίλε μου, μὴν κοκκινίζεις ἔτσι... Εἶμαι βέβαιος πὺς ὅταν σὲ μιὰ βδομάδα ξαναγυρίσω κοντὰ σου, θὰ μοῦ ἀναγγεῖλῃς ἀσφαλῶς καὶ τοὺς γρήγορους ἀρραβῶνας σου μαζί τῆς... Ὁραβουάρ, ἀγαπητὴ μου...

Τὸ τραῖνο σφύριξε κι' ἄρχισε νὰ τριζοκοπά, καθὼς κυλοῦσε, ἀργὰ στὴν ἀρχὴ, γρηγορώτερα κατόπιν, στὶς λαμπερὲς του ράγιες. Ὁ μαρκήσιος μοῦσφίξε ἀδελφικὰ καὶ μὲ συγκίνησι τὸ χέρι, μοῦ εὐχήθηκε καλὸ ταξίδι καὶ γρήγορη ἀντάμωσι καὶ κουνούσε ὥρα πολλὴ κατόπιν τὸ μαντῆλι του, ὡς πὺ τὸν ἔχασα ἀπ' τὰ μάτια μου...

Ξαπλώθηκα στὸ κρεβάτι τοῦ κομπαρτιμάν μου κι' ἐνῶ μὲ νανούριζε ἡδονικὰ τὸ ρυθμικὸ βροντοκόπημα τῆς καταράκτας τοῦ τραῖνου, σκεπτόμουν διαρκῶς τὴν προσηχτὴ εὐτυχία τοῦ ἀγαπημένου φίλου μου. Ἦταν τόσο φανερὴ σ' ὅλους ἡ συγκίνησις τῆς δεσποινίδος Σμόλλετ, ὅσες φορές βρισκόταν κοντὰ στὸ μαρκήσιο, ὡστε ἡμουν βέβαιος πὺς ὅταν θὰ ξαναγυρίζα, θ' ἀντίκρουζα τὸ πὺ εὐτυχισμένο ζευγάρι τοῦ κόσμου.

Κάθησα μιὰ βδομάδα στὸ Παρίσι, ἀλλὰ καθόμουν μᾶλλον σὲ ἀναμμένα κάρβουνα. Κι' ὅταν τακτοποίησα τίς πὺ ἐπείγουσες ὑποθέσεις μου, μῆκα βιαστικὸς στὸ τραῖνο καὶ τράβηξα γιὰ τὴ λουτρόπολι ἐκείνη, στέλνοντας ἕνα σχε-

τικό τηλεγράφημα στον φίλο μου μαρκήσιο.

Μά όταν έφτασα το απόγευμα εκεί, πνιγμένος απ την ανυπομονησία μου, κι' αντίκρυσσα στο σταθμό την πένθιμη και θλιβερή φυσιογνωμία του μαρκησίου, πάγωσα από κάποιο κακό προαίσθημα. Πήδησα από το τραίνο πριν σταματήσει ακόμα, τόν ξοφίξα στην άγκαλιά μου και φώναξα με λαχτάρα ασυγκράτητη:

— Λοιπόν;... Τί νέα;... Η Τζωρτζίνα;... Που είναι;... Πως τα πάτε μαζί;...

Στη βροχή αυτή των έρωτήσεων μου, ο φίλος μου κουνούσε απελπιστικά το κεφάλι του, άμιλητος κι' ώχρος. Και μόνον όταν καθήσαμε σ' ένα παράμερο τραπεζάκι του καφεενείου του σταθμού, αποφάσισε ν' ανοίξει το στόμα του και νά μου πη με πένθιμη φωνή:

— Η Τζωρτζίνα άρραβωνιάστηκε χτές το βράδυ έπισήμως τον πρίγκηπα Ανδριάνι κι' έφυγαν σήμερα το πρωί για τη Φλωρεντία, για νά κάνουν τους γάμους των... Διάβασε τώρα κι' αυτό το γραμματάκι, το οποίο μουστειλε χτές το απόγευμα, λίγες ώρες πριν άρραβωνιαστή τον πρίγκηπα...

Έγινα κίτρινος σαν πτώμα από την έκπληξί μου κι' από τη θλίψι μου. Κι' ενώ έπαιρνα το γραμματάκι, το οποίο μουδινε ο φίλος μου, τόν ρώτησα συγχρόνως με φριχτή ανυπομονησία:

— Καλά, κι' εσύ που ήσουν;... Τι έκανες;... Όστε ύποκρισίες ήσαν τά φλέρτ και η συμπάθειές της σέ σένα;... Και όμως φαινόταν πως μόνον έσένα αγαπούσε ή ψεύτρα! Η! άθλία!

— Όχι, δέν ήταν ψεύτρα... Μ' αγαπούσε ειλικρινά... Μά διάβασε πρώτα αυτό κι' έπειτα θά καταλάβης...

— Άνοιξα το τσαλακωμένο γραμματάκι και νά τί διάβασα κατάπληκτος σ' αυτό:

Είρος τόν κύριο μαρκήσιο
Γκό ντέ Μπουαντραγκόν
Άγαπημένε μου, λατρευτέ μου

Γκό...
Φώναγα αύριο το πρωί με τόν άρραβωνιαστικό μου πρίγκηπα Ανδριάνι για τη Φλωρεντία.

Με πριν φύγω, θέλω νά σου θυμήσω κάτι: Θυμάσαι βέβαια τη φτωχούλα και ταπεινή γκουβερνάντα της εξαδέλφης σου Σολάνς ντέ Λυρτάλ, εδώ και μερικά χρόνια; Λοιπόν αυτή ή άκομψη κι' άσημη γκουβερνάντα, ή όποια τόσο θερμά και μυστικά σ' αγαπούσε τότε, είμαι εγώ! Έγώ ή ίδια!...

Η άγάπη μου για σένα ήταν θαυμάσια, κρυφή, άπέραντη, άπόλυτη... Έσύ όμως, ο γοητευτικός μαρκήσιος ντέ Μπουαντραγκόν, κύτταζες τότε πως νά περάσης ευχάριστα τις ώρες σου, φλερτάροντας με τη χαριτωμένη εξαδέλφουλα σου, δίχως ποτέ σου νά καταδείξης νά ρίξης, έστω και για έλεημοσύνη, μιá ματιά στην άκομψη εκείνη γκουβερνάντα της, σέ μένα δηλαδή, ή όποια τόσο σέ λάτρευε τότε και τόσο εξακολουθεί ακόμα νά σέ λατρεύη... Και μάλιστα κάποτε είπες — σ' άκουσα — στην εξαδέλφη σου κοροϊδευτικά, ότι είμαι άχαρη και ντυμένη σαν σκιαχτρο!... Μάτωσε ή καρδιά μου τότε φριχτά, μά σ' όποτε καν τό ύποψιάστηκες...

Άλλαξαν όμως από τότε οι καιροί. Πρό τριών χρόνων ο πατέρας μου κληρονόμησε την κολοσιαία περιουσία του θείου του Σμίθσον και φύγαμε όλοι οικογενειακά για την Άμερική... Από τότε, σκαρφαλωμένη στον παινώφηλο σωρό των εκατομμυρίων μου, κυττάζω πότε-πότε περιφρονητικά τόν όχλο, μά ή καρδιά μου όμως διαρκώς σπαράζει, σαν θυμούμαι την πρώτη εκείνη, την πάναγνη κι' δλόθερμη νεανική άγάπη μου...

Χρόνια πέρασαν στο μεταξύ. Όσο τόσο πόσο θά σ' αγαπούσε τώρα και θά σ' έκανε ευτυχισμένο ή σημερινή Τζωρτζίνα, άν, έστω και λίγο, σκεπτόσιν τότε κάπως τρυφερά τη φτωχούλα γκουβερνάντα της εξαδέλφης σου Σολάνζ!...

Ζήσε ευτυχισμένος, Γκό... Τά εκατομμύριά μου μά χωρίζουν κι' ο έ γ ω ι σ μ ό ς μου δέν μ' αφήνει νά σκύψω μπρός σέ κείνον, ο όποιος άγάπησε τη Τζωρτζίνα, άφου πρώτα περιφρόνησε τη γκουβερνάντα...
Ζήσε ευτυχισμένος, Γκό...
Έδώ τελείωνε ή έπιστολή. Κύτταξα τό θλιβερό πρόσωπο

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ ΤΑ ΕΥΘΥΜΑ

Μειαξό φίλων:

— Όταν σ' επισκέπτομαι σέ βρίσκω νά κάθεσαι διαρκώς μπροστά στο πιάνο. Και όμως δέν ξέρεις νά παίξεις. Γιατί τό κάνεις;

— Γιατί όταν κάθωμαι έγώ, δέν μπορεί νά καθήση νά παίξη ή πεθερά μου.

Η σύζυγος στον σύζυγό της:

— Άκουσε, Μωρίς. Όταν ο ένας από μās πεθανη... έγώ θά πάω νά ζήσω στη Νίκαια!

Μιλούν δυό φίλοι:

— Πως γίνεται αυτό! Η γυναίκα σου έχει δυό φίλους και σ' τό άνέχεσαι;

— Τί θέλεις νά κάνω; Είμαι ή μειοψηφία.

Γιατρός με μυαλό.

— Έσείς, γιατρέ, που μου τά έμπιστεύεσθε όλα, δέν μου λέτε γιατί σέ κάθε άρρωστο που σās έρχεται έπιμένετε νά ξέρετε λεπτομερώς τί τρώει σέ κάθε γεύμα του; Τόσο σās είναι άπαραίτητο για τη διάγνωση σας;

— Για τη διάγνωση του λογαριασμού, φίλε μου. Από την καλοπέρασή του κανονίζω τί μπορώ νά τού πάρω.

Ο γιατρός βλέπει τόν πελάτη του νά χύνη στο δρόμο τό φάρμακο που του διώρισε.

— Μά, κύριε Σμπέλλεθιτς, τί σās ήρθε και χύνετε τό φάρμακό σας άμέσως μόλις τό άγοράσατε;

— Άκουσε, γιατρέ μου. Έρθε σέ σās γιατί πρέπει νά ζήσετε και σείς. Έπήγα στον φαρμακοποιό με τη συνταγή σας γιατί πρέπει νά ζήση κι' αυτός. Και τώρα χύνω τό φάρμακο γιατί πρέπει νά ζήσω κι' έγώ!

Ριζική θεραπεία.

— Δέν ξέρεις κανένα φάρμακο για τόν πονόδοντο;

— Ω, βέβαια. Θα σου συστήσω ένα άσυναγώνιστο. Ο φίλος μας ο Κόν τό μεταχειρίζεται... δεκαπέντε χρόνια τώρα και δέν έννοεί νά τό αλλάξει.

Ο μικρός Λελές γυρίζει από τόν περίπατο με τά ρούχα λερωμένα κι' ο μπαμπάς του τού φωνάζει θυμωμένος:

— Τί χάλια είν' αυτά; Είσαι ένα γουρουνάκι. Ξέρεις τί είναι τό γουρουνάκι;

— Ναι, μπαμπά, είναι τό παιδι του γουρουνιού...

Πρόβλημα:

— Ποιός είναι πιο ευχαριστημένος: Έκεινος που έχει ένα εκατομμύριο ή εκείνος που έχει δώδεκα παιδιά;

— Έκεινος που έχει δώδεκα παιδιά.

— Πως;

— Βέβαια, γιατί εκείνος που έχει ένα εκατομμύριο θέλει ν' άποχτήσει κι' άλλα. Ένώ εκείνος που έχει δώδεκα παιδιά ούτε θέλει ν' άκούση για άλλα.

του φίλου μου, αντίκρυσσα τά θουρκωμένα μάτια του και... μά την αλήθεια... δέν θρήκα τίποτε νά τού πω, για νά τόν παρηγορήσω στη δικαιολογημένη θλίψι του!...

